

SZKOLNY
PROGRAM PROFILAKTYCZNY
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
W SZCZECINIE

2011/12 - 2013/14

WPROWADZENIE

Szkolny program profilaktyki III Liceum Ogólnokształcącego opiera się na rozumieniu profilaktyki jako procesu zmierzającego do:

- ◆ wspierania pełnego rozwoju uczniów w zakresie zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego,
- ◆ wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ◆ ograniczania i likwidowania czynników zaburzających ten rozwój i zdrowe życie.

Modyfikacja programu poprzedzona została ewaluacją przeprowadzoną wśród uczniów i nauczycieli, oraz diagnozą przeprowadzoną wśród rodziców i uczniów klas trzecich mającą na celu bieżącą identyfikację czynników ryzyka i przejawów zachowań dysfunkcyjnych występujących wśród uczniów III LO.

Budując i modyfikując program opieraliśmy się na:

- ◆ systemowym modelu profilaktyki zakładającym, iż niewłaściwe zachowania ucznia są wypadkową zależności zachodzących w środowisku szkolnym i domowym, a do osiągnięcia pożądaných efektów konieczna jest współpraca pomiędzy nauczycielami, dyrekcją szkoły, uczniami i rodzicami,
- ◆ modelu edukacji humanistycznej, którego celem jest rozwój osobowości ucznia,
- ◆ modelu edukacji społecznej, według którego niezbędne jest kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się presji społecznej,
- ◆ modelu alternatywnych form, celem którego jest kształtowanie umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego w sposób konstruktywny,
- ◆ modelu promocji zdrowia obejmującym programy propagujące zdrowy styl życia bez nikotyny, alkoholu i narkotyków.

Działania przewidziane w programie dokonywać się będą na poziomie profilaktyki pierwszorzędowej mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami dysfunkcyjnymi oraz na poziomie profilaktyki drugorzędowej, której celem jest ujawnianie uczniów zagrożonych uzależnieniem i pomaganie im w zapobieganiu rozwojowi zaburzenia.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. stwarzanie uczniom warunków do samorealizacji, stawania się zdrowym fizycznie, psychicznie i społecznie,
2. przeciwdziałanie czynnikom szkodliwym dla zdrowia (stresom, różnego rodzaju zagrożeniom, przemocy, itp.),
3. rozwijanie zainteresowań i systemu wartości uczniów,
4. kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec problemu uzależnień.

CELE PROFILAKTYKI SZKOLNEJ

- ◆ zapobieganie wszelkim przejawom: niewłaściwych zachowań, postaw, patologii społecznej,
- ◆ propagowanie zdrowego trybu życia,
- ◆ reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Cele szczegółowe

- ◆ pomoc w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności społecznych i psychologicznych,
- ◆ kształtowanie umiejętności planowania i spędzania czasu wolnego w sposób konstruktywny,
- ◆ dostarczanie rzetelnych informacji na temat konsekwencji używania środków psychoaktywnych, skutków zachowań ryzykownych,
- ◆ reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych ,
- ◆ pomoc w organizowaniu pierwszego kontaktu ze specjalistą.

ZASADY ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH

- ◆ zapewnienie bezpieczeństwa biorącym udział w programie uczniom: poszanowanie ich godności i podmiotowości, zapewnienie dyskrecji, dostosowanie działań do wieku, poziomu rozwoju, potrzeb i ujawniających się problemów,
- ◆ wybór najskuteczniejszych form i metod oddziaływań,
- ◆ rzetelność informacji.

ODBIORCY I REALIZATORZY PROGRAMU

Program profilaktyczny skierowany jest do uczniów III Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie i realizowany będzie w trakcie działań wychowawczych i dydaktycznych zgodnie z wewnątrzszkolnymi dokumentami i Rozporządzeniem MENiS z 31.01.2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży. Osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie programu są nauczyciele i rodzice.

CZYNNIKI RYZYKA

Do rozpoznanych w szkole czynników należą:

1. brak motywacji do nauki,
2. trudności w nauce,
3. wysoka absencja,
4. używanie substancji psychoaktywnych,
5. problemy natury psychicznej: problemy uczuciowe, niska samoocena, zaburzenia nastroju, zaburzenia jedzenia.
6. brak kultury osobistej,
7. przemoc.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	SPOSÓB MONITOROWANIA
1. Motywowanie uczniów do nauki.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ stosowanie metod aktywizujących w pracy z uczniami, ◆ wykorzystywanie elementów motywacji w systemie oceniania, ◆ nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności, ◆ prowadzenie zajęć z uczniami na temat skutecznych metod i technik uczenia się, planowania nauki i gospodarowania czasem wolnym, ◆ kształtowanie systemu wartości uczniów zgodnie z przyjętymi normami społecznymi oraz określenie celów życiowych, ◆ wzbogacanie i doskonalenie warsztatu pracy nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ nauczyciele przedmiotów ◆ wychowawcy klas ◆ nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ analiza ocen uczniów z poszczególnych przedmiotów, ◆ ankieta wśród uczniów i nauczycieli, ◆ analiza dokumentów
2. Zmniejszanie poziomu absencji uczniów w szkole i zapobieganie trudnościom dydaktycznym	<ul style="list-style-type: none"> ◆ przestrzeganie i egzekwowanie postanowień Statutu III LO, Zasady Funkcjonowania Dziennika Elektronicznego ◆ przeprowadzenie lekcji wychowawczych, dotyczących wpływu frekwencji na poziom wiedzy ucznia, ◆ przeprowadzanie indywidualnych spotkań z rodzicami (obowiązkowo w przypadku negatywnych zachowań ucznia), ◆ indywidualne rozmowy wychowawcze pedagoga z uczniami o wysokiej absencji, ◆ diagnozowanie przyczyn absencji przez wychowawcę , pedagoga, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ nauczyciele przedmiotów, ◆ wychowawcy ◆ pedagog ◆ dyrektor 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ analiza dokumentacji ◆ ankieta wśród uczniów

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wprowadzenie kontraktów edukacyjnych dla uczniów z niską frekwencją, ◆ nagradzanie klas z najwyższą frekwencją śródroczną i roczną. 		
3. Podnoszenie kultury osobistej uczniów i przeciwdziałanie przemocy	<ul style="list-style-type: none"> ◆ przeprowadzanie zajęć na temat praw i obowiązków uczniów w świetle ustawy o nieletnich (nawiązanie współpracy ze specjalistą do spraw nieletnich, Prokuraturą Szczecin - Prawobrzeże), ◆ prowadzenie zajęć na temat: zasad dobrego wychowania i właściwego zachowania się w różnych sytuacjach, nieużywania wulgaryzmów, budowania empatii w grupie i tolerancji, skutecznych sposobów porozumiewania się z innymi, umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych, sztuki autoprezentacji, szukania autorytetów, zjawiska przemocy fizycznej i psychicznej (według scenariuszy zajęć np. z programu profilaktycznego „Jak żyć z ludźmi?”) ◆ prowadzenie zajęć z młodzieżą o roli mediów w kształtowaniu negatywnych wzorców zachowań, ◆ organizowanie klasowych wyjść o charakterze kulturalno-oświatowym ◆ diagnozowanie sytuacji występowania przemocy fizycznej i psychicznej w szkole, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wychowawcy klas ◆ nauczyciele: przedsiębiorczości, wych. do życia w rodzinie, religii, ◆ dyrektor szkoły ◆ pedagog 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ obserwacja uczniów podczas przerw, na lekcjach, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych ◆ dokumentacja (zapisy w dziennikach i protokołach RP) ◆ ankieta
4. Prowadzenie psychoedukacji wśród młodzieży i rodziców celem	<ul style="list-style-type: none"> ◆ organizowanie zajęć warsztatowych: asertywność, budowanie systemu wartości, wyznaczanie celów życiowych, podejmowanie decyzji, radzenie sobie ze stresem, organizowanie czasu wolnego ◆ organizowanie zajęć dotyczących przyczyn i konsekwencji używania 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wychowawcy klas ◆ pedagog 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zapisy w dziennikach ◆ ankieta wśród uczniów

<p>dostarczenia informacji o konsekwencjach używania środków psychoaktywnych</p>	<p>środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze)</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ przeprowadzanie ankiet diagnozujących problem kontaktów uczniów z substancjami uzależniającymi, ◆ przedstawianie rodzicom wyników ankiet, dostarczanie informacji o przyczynach i objawach używania narkotyków, instytucjach świadczących pomoc ◆ w przypadku stwierdzenia używania substancji psychoaktywnych przez ucznia następuje zawarcie kontraktu z uczniem i rodzicem oraz skierowanie do specjalistycznych instytucji. ◆ angażować uczniów w działalność pozalekcyjną i pozaszkolną. 		
<p>5. Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów natury psychicznej: zaburzenia nastroju, nerwice, depresje, zaburzenia jedzenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ prowadzenie psychoedukacji wśród uczniów, rodziców, nauczycieli na temat przyczyn i objawów zaburzeń jedzenia, nerwic, depresji, samobójstw wśród młodzieży, ◆ organizowanie zajęć warsztatowych dotyczących radzenia sobie ze stresem, ◆ stwarzanie przyjaznych uczniowi warunków nauki w czasie lekcji, ◆ przestrzeganie jasno określonych kryteriów wymagań na poszczególne oceny oraz zaleceń opinii PPP, ◆ prowadzenie zajęć wychowawczych na temat: asertywności, radzenia sobie z nieśmiałością i odrzuceniem. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wychowawcy klas ◆ pedagog 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ analiza dokumentacji ◆ ankieta wśród uczniów

EWALUACJA PROGRAMU

Szkolny program profilaktyki realizowany będzie przez trzy lata. Do całościowej oceny posłużą następujące wskaźniki skuteczności:

1) Wiedza, postawy i zachowanie uczniów;

- ◆ czy uczniowie potrafią radzić sobie z trudnościami?
- ◆ czy poprawił się poziom kultury osobistej?
- ◆ czy potrafią współpracować w grupie?
- ◆ czy poznali podstawowe informacje dotyczące środków odurzających?
- ◆ czy potrafią powstrzymać się przed używaniem tych substancji?
- ◆ czy zrozumieli istotę przemocy i presji rówieśniczej, i potrafią się jej przeciwstawić?
- ◆ czy nabyli prawidłowe postawy wobec: nauki szkolnej używania środków psychoaktywnych i odurzających się rówieśników?

2) Aktywność alternatywna uczniów;

- ◆ czy włączają się do różnorodnych działań i programów realizowanych na terenie szkoły?
- ◆ czy uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych?
- ◆ czy podejmują działania o charakterze wolontarystycznym?

3) Zmiany w funkcjonowaniu szkolnym;

- ◆ czy nastąpił wzrost osiągnięć szkolnych?
- ◆ czy poprawiła się frekwencja uczniów na zajęciach?
- ◆ czy nastąpił wzrost poziomu motywacji do nauki?
- ◆ czy zmniejszyła się liczba interwencji wychowawczych w związku z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi?

Opracowały:

Lemieszek Jolanta

Mentek Agnieszka

Stafaniuk Katarzyna